Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
MACIEJA SZPUNARA
przedstawiona w dniu 14 października 2020 r. [1]

Sprawa C-469/19

All in One Star Ltd

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy)]

Odesłanie prejudycjalne – Swoboda przedsiębiorczości – Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zamierzająca utworzyć oddział w innym państwie członkowskim – Wpis do rejestru handlowego – Uregulowanie przyjmującego państwa członkowskiego wymagające wskazania wysokości kapitału zakładowego lub porównywalnej wartości oraz określonych zapewnień członka zarządu

I. Wprowadzenie

1. Oba pytania prejudycjalne przedstawione przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) są związane z orzecznictwem Trybunału dotyczącym utworzenia oddziału w jednym państwie członkowskim przez spółkę z innego państwa członkowskiego oraz zakresu swobody, jaką dysponuje przyjmujące państwo członkowskie w odniesieniu do takiego utworzenia. Pytania te podejmują więc problematykę poruszaną w szczególności w wyrokach Centros [2] i Inspire Art [3].

2. Zgodnie z wnioskiem Trybunału niniejsza opinia ogranicza się do analizy drugiego pytania prejudycjalnego. Odnosi się ono do wynikającego z prawa niemieckiego obowiązku złożenia przez członka zarządu spółki z innego państwa członkowskiego zapewnienia, że nie zachodzi żadna przeszkoda do jego powołania oraz że został on w tym zakresie poinformowany, między innymi przez notariusza, o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego. W tym kontekście sąd odsyłający zastanawia się, czy obowiązki te są zgodne z prawem Unii.

1 Język oryginału: francuski.

2 Wyrok z dnia 9 marca 1999 r. (C-212/97, EU:C:1999:126).

3 Wyrok z dnia 30 września 2003 r. (C-167/01, EU:C:2003:512).

II. Ramy prawne

A. Prawo Unii

3. Artykuł 29 dyrektywy (UE) 2017/1132[4], zatytułowany „Ujawnianie dokumentów i informacji dotyczących oddziału", który znajduje się w tytule I rozdział III sekcja 2 zatytułowanym „Zasady ujawniania mające zastosowanie do oddziałów spółek z innych państw członkowskich" tej dyrektywy, stanowi w ust. 1:

„Dokumenty i informacje dotyczące oddziałów utworzonych w państwie członkowskim przez spółki wymienione w załączniku II podlegające prawu innego państwa członkowskiego, są ujawniane według prawa państwa członkowskiego, w którym oddział ma siedzibę, zgodnie z art. 16".

4. Zgodnie z załącznikiem II do dyrektywy 2017/1132 w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa „*compan[y] incorporated with limited liability*" stanowi jedną z form spółek, o których mowa między innymi w art. 29 ust. 1 tej dyrektywy.

5. Artykuł 30 dyrektywy 2017/1132, zatytułowany „Dokumenty i informacje podlegające ujawnieniu", stanowi:

„1. Obowiązek ujawniania przewidziany w art. 29 obejmuje jedynie następujące dokumenty i informacje:

a) adres oddziału;

b) określenie działalności oddziału;

c) rejestr, w którym prowadzone są akta rejestrowe spółki, o których mowa w art. 16, oraz numer jej wpisu do rejestru;

d) firmę i formę prawną spółki oraz nazwę oddziału, jeżeli różni się od firmy spółki;

e) powołanie, zakończenie sprawowania funkcji oraz dane osób, które mają prawo reprezentowania spółki wobec osób trzecich oraz w postępowaniach sądowych;

   – […]

f) – rozwiązanie spółki, powołanie likwidatorów, informacje ich dotyczące oraz ich uprawnienia oraz zamknięcie postępowania likwidacyjnego zgodnie z informacjami ujawnionymi przez spółkę na podstawie art. 14 lit. h), j) i k),

   – postępowanie upadłościowe, układowe albo inne podobne postępowanie, któremu podlega spółka;

g) dokumenty księgowe zgodnie z art. 31;

[4] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. 2017, L 169, s. 46).

h) zamknięcie oddziału.

2. Państwo członkowskie, w którym oddział został utworzony, może określić, że ujawnianie, o którym mowa w art. 29, obejmuje:

[…]

b) akt założycielski, umowę spółki i statut, jeżeli są zawarte w oddzielnych dokumentach, zgodnie z art. 14 lit. a)–c) wraz ze zmianami tych dokumentów;

[…]”.

B. Prawo niemieckie

1. Kodeks handlowy

6. Paragraf 13e Handelsgesetzbuch (niemieckiego kodeksu handlowego, zwanego dalej „HGB”), zatytułowany „Oddziały spółek kapitałowych mających siedzibę za granicą”, przewiduje:

„1. Poniższe przepisy mają zastosowanie uzupełniająco […] do oddziałów […] spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą za granicą.

[…]

3. […] W odniesieniu do przedstawicieli prawnych spółki przepisy […] § 6 ust. 2 zdanie drugie i trzecie ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością stosuje się analogicznie do oddziału.

[…]”.

7. Paragraf 13g ust. 1–3 HGB zatytułowany „Oddziały spółek z ograniczoną odpowiedzialnością mających siedzibę za granicą” stanowi:

„1. Poniższe przepisy mają zastosowanie uzupełniająco do oddziałów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą za granicą.

2. Do wniosku o wpis dołącza się uwierzytelniony odpis umowy spółki oraz, jeżeli umowa ta nie została sporządzona w języku niemieckim, uwierzytelnione tłumaczenie na język niemiecki. Stosuje się przepisy § 8 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 i 4 ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. […]

3. Wpis utworzenia oddziału zawiera również dane wymienione w § 10 ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością […]”.

2. Ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością

8. Zgodnie z § 6 ust. 2 Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, RGBl. 1898, s. 846, w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu głównym, zwanej dalej „GmbHG"):

„Członkiem zarządu może być tylko osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych. Nie może być członkiem zarządu ten, […];

2) w stosunku do kogo orzeczeniem sądu lub wykonalną decyzją organu administracyjnego orzeczono zakaz jakiejkolwiek działalności w zawodzie, w sektorze zawodowym, działalności rzemieślniczej lub w sektorze działalności rzemieślniczej, jeżeli przedmiot działalności spółki odpowiada w całości lub w części przedmiotowi tego zakazu;

3) kto został skazany za umyślne popełnienie jednego lub kilku przestępstw [określonych w § 6 ust. 2 zdanie drugie pkt 3 lit. a)–e) GmbHG];

   Przepis pkt 3 zdanie drugie stosuje się analogicznie w przypadku skazania za granicą za przestępstwo porównywalne z tymi, o których mowa w pkt 3 zdanie drugie".

9. Paragraf 8 GmbHG, zatytułowany „Treść wniosku o wpis", w ust. 3 stanowi:

„We wniosku o wpis członkowie zarządu są zobowiązani zawrzeć zapewnienie, że nie istnieją żadne przeszkody do ich powołania w rozumieniu § 6 ust. 2 zdanie drugie pkt 2 i 3 oraz zdanie trzecie oraz że zostali poinformowani o ich nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu. Informacje w rozumieniu § 53 ust. 2 Bundeszentralregistergesetz (ustawy o centralnym rejestrze) mogą być udzielane na piśmie; mogą być one również udzielane przez notariusza, notariusza powołanego za granicą, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawniczego lub urzędnika konsularnego".

10. Zgodnie z § 82 ust. 1 pkt 5 GmbHG karze pozbawienia wolności do lat trzech lub karze grzywny podlega ten, kto składa fałszywe oświadczenia, występując „w roli członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub w roli członka zarządu zagranicznej osoby prawnej w zakresie złożenia zapewnienia zgodnie z § 8 ust. 3 zdanie pierwsze".

3. Ustawa o centralnym rejestrze

11. Paragraf 53 Bundeszentralregistergesetz (ustawy o centralnym rejestrze) z dnia 21 września 1984 r. (BGBl. 1985 I, s. 195 i 1229), zatytułowany „Obowiązek ujawnienia informacji w przypadku skazania", w wersji obowiązującej od dnia 29 lipca 2017 r. (zwanej dalej „BZRG"), stanowi, co następuje:

„1. Osoba skazana nie jest uważana za skazaną i nie jest zobowiązana do ujawniania okoliczności prowadzących do jej skazania, gdy to skazanie:

1) nie podlega ujawnieniu w zaświadczeniu o niekaralności lub jest uwzględniane tylko w zaświadczeniu, o którym mowa w § 32 ust. 3 i 4; lub

2) podlega zatarciu.

2. W przypadku gdy sądy lub organy mają nieograniczone prawo do żądania informacji, osoba skazana, która została o tym powiadomiona, nie może powoływać się w stosunku do nich na żadne prawo wynikające z ust. 1 pkt 1”.

III. Stan faktyczny, postępowanie przed Trybunałem i pytania prejudycjalne

12. All in One Star Ltd jest spółką akcyjną z ograniczoną odpowiedzialnością (*private company limited by shares*), która została wpisana w 2013 r. do rejestru handlowego Companies House w Cardiff (Zjednoczone Królestwo) i ma statutową siedzibę w Great Bookham (Zjednoczone Królestwo).

13. W 2014 r. spółka All in One Star złożyła wniosek do Amtsgericht Frankfurt am Main (sądu rejonowego we Frankfurcie nad Menem, Niemcy) jako sądu rejestrowego o wpis oddziału do rejestru handlowego.

14. W drodze postanowienia sąd rejestrowy poinformował spółkę, że wniosek o wpis nie może zostać uwzględniony między innymi z uwagi na to, że po pierwsze, nie została wskazana wysokość kapitału zakładowego, i po drugie, że chociaż członek zarządu i jedyny wspólnik spółki zapewnił w swoim wniosku, że nie istnieje żadna przeszkoda dla jego powołania w rozumieniu § 6 ust. 2 zdanie drugie pkt 2 i 3 oraz § 6 ust. 2 zdanie trzecie GmbHG, nie zapewnił jednak, że został w tym zakresie poinformowany przez notariusza, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu. Postanowienie to zostało zaskarżone przez spółkę All in One Star.

15. Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2017 r. Oberlandesgericht Frankfurt am Main (wyższy sąd krajowy we Frankfurcie nad Menem, Niemcy) oddalił zażalenie spółki All in One Star na te zarzuty sądu rejestrowego.

16. Spółka All in One Star wniosła do Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości) środek zaskarżenia. Sąd ten uważa, że wynik wniesionego do niego sporu zależy od wykładni art. 30 dyrektywy 2017/1132 oraz art. 49 i 54 TFUE.

17. Według sądu odsyłającego wpis do niemieckiego rejestru handlowego oddziału spółki zagranicznej jest uregulowany w § 13d i nast. HGB. Jako spółkę akcyjną z ograniczoną odpowiedzialnością (*private company limited by shares*) All in One Star można porównać do niemieckiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*), w związku z czym przepisy mające zastosowanie do tego typu spółek stosuje się analogicznie do rejestracji niemieckiego oddziału spółki All in One Star.

18. W tym kontekście rejestracja takiego oddziału wymaga zgodnie z § 13g ust. 3 HGB w związku z § 8 ust. 3 GmbHG, aby członek zarządu spółki w momencie składania wniosku o rejestrację zapewnił, że nie istnieje w stosunku do niego przeszkoda w powołaniu wskazana w § 6 ust. 2 zdanie drugie pkt 2 i 3 oraz § 6 ust. 2 zdanie trzecie GmbHG. Ponadto, zgodnie z § 13g ust. 2 zdanie drugie HGB w związku z § 8 ust. 3 GmbHG, członek zarządu musi również zapewnić, że został w tym zakresie pouczony przez notariusza, członka porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawniczego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu.

19. Sąd odsyłający wyjaśnia, że celem obowiązku udzielenia takiego zapewnienia jest uproszczenie procedury rejestracji i kontroli sprawowanej przez sąd rejestrowy. Dodaje, że sąd rejestrowy może, co do zasady, bez ograniczeń zażądać wszelkich informacji. Paragraf 53 ust. 2 BZRG wprowadza warunek wstępny, który wymaga, by zainteresowany został poinformowany o nieograniczonym obowiązku udzielenia sądowi wszelkich informacji. W braku poinformowania zainteresowany ma w pewnych przypadkach prawo oświadczyć, że nie podlega sankcji karnej. Obowiązki wynikające z prawa niemieckiego nie mają natomiast żadnego wpływu na samą pozycję członka zarządu określoną w mającym do niego zastosowanie obcym prawie spółek, lecz uniemożliwiają członkowi zarządu wystąpienie jako organ tej spółki z wnioskiem o wpis oddziału w Niemczech.

20. Ponadto pełnomocnik procesowy spółki All in One Star stwierdził w trakcie postępowania w przedmiocie zażalenia, że zgodnie z § 8 ust. 3 GmbHG poinformował członka zarządu spółki All in One Star przed złożeniem przez niego wniosku o rejestrację oddziału o obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego. Sąd odsyłający wskazuje, że oświadczenie to musi pochodzić osobiście od należycie poinformowanego członka zarządu i musi być zawarte w uwierzytelnionym dokumencie.

21. W tym kontekście sąd odsyłający uważa, że gdyby obowiązek złożenia zapewnienia zgodnie z § 13g ust. 2 zdanie drugie w związku z § 8 ust. 3 GmbHG wchodził w zakres stosowania dyrektywy 2017/1132, byłby on sprzeczny z tą dyrektywą. Sąd ten zauważa, że ustawodawca niemiecki, przyjmując te przepisy prawa krajowego, uznał, że nie wchodzą one w zakres stosowania obowiązującej wówczas dyrektywy 89/666/EWG[5].

22. Gdyby ten obowiązek złożenia zapewnienia nie był objęty dyrektywą 2017/1132, powstaje kwestia jego zgodności z prawem pierwotnym, a w szczególności ze swobodą przedsiębiorczości gwarantowaną przez art. 49 i 54 TFUE. W tym względzie sąd odsyłający zastanawia się przede wszystkim, czy obowiązek ten nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, dla którego został ustanowiony. Z jednej strony, w zakresie, w jakim ten sam obowiązek dotyczy również spółek zagranicznych, których członkowie zarządu są obcokrajowcami, nie można oczekiwać, że takie spółki będą posiadały gruntowną wiedzę na temat przepisów prawa niemieckiego dotyczących przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek. Dlatego bardzo trudno byłoby tym zagranicznym członkom zarządu złożyć zapewnienie odpowiadające prawdzie. Z drugiej strony, w przypadku braku konkretnych wskazań, które mogłyby wykluczyć predyspozycję danej osoby do pełnienia funkcji członka zarządu, przedmiotowy obowiązek służyłby jedynie zapobieganiu ewentualnym nadużyciom swobody przedsiębiorczości i oszustwom popełnianym przez przedstawicieli spółki, którzy są niezdolni do wykonywania swoich obowiązków na mocy prawa krajowego.

23. W tych okolicznościach Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 30 dyrektywy 2017/1132 stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym dla wpisu oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim do rejestru handlowego konieczne jest wskazanie wysokości kapitału zakładowego lub porównywalnej wartości kapitału?

[5] Jedenasta dyrektywa Rady z dnia 21 grudnia 1989 r. dotycząca wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w państwie członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa (Dz.U. 1989, L 395, s. 36).

2) a) Czy art. 30 dyrektywy 2017/1132 stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym przy zgłoszeniu wpisu oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim do rejestru handlowego członek zarządu spółki musi złożyć zapewnienie, że nie zachodzi przeszkoda do jego powołania na podstawie prawa krajowego w postaci sądowego lub administracyjnego zakazu wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej, który jest w całości lub w części zgodny z przedmiotem działalności spółki, lub w postaci prawomocnego wyroku skazującego z tytułu określonych przestępstw, oraz że w tym zakresie został pouczony przez notariusza, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu?

b) W wypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie drugie lit. a):

Czy art. 49 i 54 TFUE stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym członek zarządu spółki musi złożyć takie zapewnienie przy zgłoszeniu wpisu oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim do rejestru handlowego?".

24. Uwagi na piśmie zostały złożone przez spółkę All in One Star, rząd niemiecki oraz Komisję Europejską. Te same strony udzieliły również odpowiedzi na piśmie na pytania zadane przez Trybunał, który postanowił orzec bez przeprowadzania rozprawy.

IV. Analiza pytania drugiego

25. Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy art. 30 dyrektywy 2017/1132 lub art. 49 i 54 TFUE stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym przy wniosku o wpis oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim do rejestru handlowego osoba zamierzająca uzyskać wpis jako członek zarządu tego oddziału musi złożyć zapewnienie, że, z jednej strony, nie zachodzi przeszkoda wynikająca z prawa krajowego do jej powołania na członka zarządu oraz że, z drugiej strony, została pouczona przez notariusza, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego.

26. Należy zauważyć, że to pytanie prejudycjalne składa się z dwóch części: pierwsza dotyczy oceny obowiązków ustanowionych przez prawo niemieckie w świetle dyrektywy 2017/1132, natomiast druga – oceny tych obowiązków w świetle art. 49 i 54 TFUE.

27. W tym kontekście treść wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym może sugerować, że druga część pytania drugiego pozostaje aktualna jedynie w przypadku odpowiedzi przeczącej na pierwszą część tego pytania. Jednak z uzasadnienia tego wniosku wynika, że druga część pytania została zadana na wypadek, gdyby obowiązki te okazały się nieobjęte zakresem stosowania dyrektywy 2017/1132. Przepisy krajowe regulujące kwestie wchodzące w zakres stosowania dyrektywy powinny być bowiem rozpatrywane w świetle tej dyrektywy, natomiast kwestie wykraczające poza jej zakres stosowania powinny być rozpatrywane w świetle prawa pierwotnego [6].

[6] Zobacz wyrok z dnia 30 września 2003 r., Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 73).

28. W związku z powyższym, po uprzednim zbadaniu dopuszczalności pytania drugiego (śródtytuł A), rozpatrzę obie części tego pytania w kolejności ustalonej w postanowieniu wydanym przez sąd odsyłający (śródtytuły B i C).

A. W przedmiocie dopuszczalności

29. Mimo że dopuszczalność pytań prejudycjalnych nie została zakwestionowana przez strony, wydaje mi się właściwe zbadanie tego aspektu w odniesieniu do pytania drugiego.

30. Z brzmienia pytania drugiego można wywnioskować, że dotyczy ono dwóch obowiązków – i dwóch zapewnień, które należy złożyć w celu wykonania tych obowiązków – mających zastosowanie, gdy spółka z jednego państwa członkowskiego zamierza utworzyć oddział w innym państwie członkowskim. Pierwszy obowiązek polega na złożeniu zapewnienia, że w stosunku do członka zarządu tej spółki nie istnieją żadne wynikające z prawa niemieckiego przeszkody w jego powołaniu, a drugi – zapewnienia, że notariusz, przedstawiciel porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnik konsularny poinformował go o jego nieograniczonym w zakresie tych przeszkód obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego.

31. Z uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że we wniosku o wpis oddziału członek zarządu spółki All in One Star zapewnił, że nie wystąpiły w stosunku do niego żadne przeszkody prawne w jego powołaniu. Nie złożył on jednak zapewnienia, że został poinformowany o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego.

32. Dopuszczalność pytania drugiego może zatem budzić wątpliwości w zakresie, w jakim odnosi się ono do pierwszego obowiązku. Niemniej jednak bez dokonania wykładni prawa krajowego nie można stwierdzić, czy w przypadku braku zapewnienia dotyczącego drugiego obowiązku pierwszy obowiązek można uznać za prawidłowo spełniony w postępowaniu głównym.

33. W każdym razie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jedynie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i na którym spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok w sprawie, należy – przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności konkretnej sprawy – zarówno ocena konieczności wydania orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia pytań, z którymi zwraca się on do Trybunału[7]. Proponuję więc, aby pytanie drugie uznać za dopuszczalne.

B. Przepisy krajowe w świetle dyrektywy 2017/1132

34. Poprzez pierwszą część pytania drugiego sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy dyrektywa 2017/1132 stoi na przeszkodzie stosowaniu tych dwóch obowiązków, w przypadku gdy spółka z państwa członkowskiego zamierza utworzyć oddział w Niemczech. Jak wyjaśniłem w pkt 27 niniejszej opinii, aby ocenić te obowiązki w świetle dyrektywy 2017/1132 należy wcześniej ustalić, czy są one objęte zakresem tej dyrektywy. W tym kontekście, nawet przed zbadaniem zakresu zastosowania ratione materiae dyrektywy 2017/1132 trzeba ustalić, czy dyrektywa ta ma zastosowanie ratione temporis do postępowania głównego.

[7] Wyrok z dnia 9 lipca 2020 r., Raiffeisen Bank i BRD Groupe Societé Générale (C-698/18 i C-699/18, EU:C:2020:537, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

1. W sprawie zakresu stosowania ratione temporis

35. Sąd odsyłający wskazuje, że strona skarżąca została zarejestrowana w 2013 r. w Zjednoczonym Królestwie i w 2014 r. złożyła wniosek o wpis oddziału do niemieckiego rejestru handlowego. Zaznacza on, że postępowanie w przedmiocie zażalenia zostało wszczęte przed wejściem w życie dyrektywy 2017/1132 w dniu 20 lipca 2017 r.[8]. Sąd ten stwierdza jednak, że jest zobowiązany do stosowania w postępowaniu odwoławczym prawa obowiązującego w dniu wydania jego wyroku, a w szczególności przepisów transponujących dyrektywę 2017/1132.

36. W związku z tym w odpowiedzi na pytanie Trybunału strona skarżąca i rząd niemiecki wskazują, podobnie jak sąd odsyłający, że zgodnie z orzecznictwem niemieckim w postępowaniach takich jak postępowanie główne należy stosować przepisy obowiązujące w dniu wydania wyroku w sprawie odwołania.

37. Prawdą jest, że Trybunał stwierdził w wyroku I.G.I.[9], iż, ponieważ wszystkie okoliczności faktyczne w postępowaniu głównym miały miejsce przed wejściem w życie dyrektywy 2017/1132, w niniejszej sprawie zastosowanie miała wcześniejsza dyrektywa. Analogiczne stanowisko Trybunał wyraził w wyroku Miravitlles Ciurana i in.[10]. Stwierdzenia te mogą sugerować, że dyrektywa 2017/1132 nie ma również zastosowania w postępowaniu głównym.

38. Niemniej jednak w pierwszej kolejności należy zauważyć, że oba wcześniej wspomniane wyroki dotyczyły przepisów znajdujących zastosowanie do zdarzeń, które miały miejsce przed wniesieniem środka odwoławczego[11]. Tymczasem w niniejszej sprawie chodzi o przepisy znajdujące zastosowanie do rejestracji oddziału, podczas gdy przedmiotem postępowania głównego pozostają w istocie wymogi obowiązujące w chwili tej rejestracji. W tych okolicznościach, biorąc pod uwagę zgodne wyjaśnienia sądu odsyłającego i stron w odniesieniu do przepisów mających zastosowanie na mocy prawa niemieckiego w postępowaniu odwoławczym, rozważę pytanie drugie w świetle dyrektywy 2017/1132.

39. W drugiej kolejności, jak wskazuje jej motyw 1, dyrektywa 2017/1132 stanowi ujednolicenie dyrektyw dotyczących prawa spółek. Celem tego ujednolicenia jest, między innymi, zastąpienie art. 2 dyrektywy 89/666 przez art. 30 dyrektywy 2017/1132 bez zmiany jego istoty. Artykuł 166 dyrektywy 2017/1132 stanowi, że uchylenie dyrektywy 89/666 następuje bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw w sprawie prawa spółek. Przepis ten stanowi ponadto, że odesłania do uchylonych dyrektyw odczytuje się jako odesłania do dyrektywy 2017/1132.

40. Wreszcie, w trzeciej kolejności, rozważań dotyczących stosowania dyrektywy 2017/1132 ratione temporis w postępowaniu głównym nie podważa okoliczność, że dyrektywa ta była w międzyczasie przedmiotem kilku zmian wprowadzonych dyrektywą (UE) 2019/1151[12], do których strony nawiązują, tak, by ustalić znaczenie przepisów, które miały zastosowanie już pod rządami dyrektywy 2017/1132. Rząd niemiecki wyjaśnia w tym kontekście, że zgodnie z prawem niemieckim nie można rozważać zastosowania do postępowania głównego zmian

8 Zobacz art. 167 dyrektywy 2017/1132.

9 Zobacz wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r. (C-394/18, EU:C:2020:56, pkt 38).

10 Zobacz wyrok z dnia 14 grudnia 2017 r. (C-243/16, EU:C:2017:969, pkt 3, 9).

11 W rzeczywistości wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., I.G.I. (C-394/18, EU:C:2020:56, pkt 38), dotyczył skargi pauliańskiej wniesionej w stosunku do aktu podziału, natomiast wyrok z dnia 14 grudnia 2017 r., Miravitlles Ciurana i in. (C-243/16, EU:C:2017:969, pkt 3, 9), dotyczył powództwa o ustalenie odpowiedzialności za wierzytelność z tytułu wynagrodzenia za pracę.

12 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek (Dz.U. 2019, L 186, s. 80).

wprowadzonych do dyrektywy 2017/1132 przez dyrektywę 2019/1151, ponieważ nie upłynęły jeszcze odpowiednie terminy transpozycji, o których mowa w art. 2 tej ostatniej dyrektywy. Ponadto muszę zauważyć, że w przeciwieństwie do dyrektywy 2017/1132, która pozostawała bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich w zakresie transpozycji wcześniejszych dyrektyw, dyrektywa 2019/1151 określa terminy transpozycji wprowadzanych przez nią zmian.

41. Należy zatem obecnie ustalić, czy dyrektywa 2017/1132 ma zastosowanie ratione materiae do postępowania głównego.

2. W przedmiocie zakresu ratione materiae

42. Dyrektywa 2017/1132 stanowi w art. 1, że ustanawia środki dotyczące między innymi wymogów dotyczących jawności spoczywających na oddziałach utworzonych w państwie członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa [13]. Przepisy dotyczące tych środków zostały zawarte w tytule I rozdział III sekcja 2 tej dyrektywy (zatytułowana „Zasady ujawniania mające zastosowanie do oddziałów spółek z innych państw członkowskich").

43. W tych ramach, zgodnie z art. 29 ust. 1 dyrektywy 2017/1132 dokumenty i informacje dotyczące oddziałów utworzonych w państwie członkowskim przez spółki wymienione w załączniku II podlegające prawu innego państwa członkowskiego są ujawniane według prawa państwa członkowskiego, w którym oddział ma siedzibę. Sąd odsyłający wskazuje, że jako *private company limited by shares* skarżąca należy do spółek ze Zjednoczonego Królestwa wskazanych w załączniku II dyrektywy 2017/1132 (*companies incorporated with limited liability*). W związku z tym, jak uważa sąd odsyłający w niniejszej sprawie, dokumenty i informacje dotyczące oddziału skarżącej podlegają zasadom ujawniania z sekcji 2 tej dyrektywy, w tym zasadom określonym w jej art. 30.

44. Powstaje jednak pytanie, czy zapewnienia odnoszące się do obowiązków wynikających z prawa niemieckiego stanowią dokumenty lub informacje objęte obowiązkiem ujawnienia ustanowionym w art. 29 i nast. dyrektywy 2017/1132.

a) Stanowiska stron

45. Strona skarżąca podnosi, że zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2017/1132 powołanie, zakończenie sprawowania funkcji oraz dane osób, które mają prawo reprezentowania spółki wobec osób trzecich muszą być ujawnione w momencie wpisu oddziału do rejestru handlowego. Wywodzi ona z tego przepisu, że dyrektywa 2017/1132 w sposób wyczerpujący reguluje kwestie danych osobowych członków zarządu. Interpretacja ta ma znajdować potwierdzenie w motywie 8 tej dyrektywy, zgodnie z którym ujawnienie umożliwia osobom trzecim zapoznanie się w szczególności z danymi osób, które są uprawnione do nabywania praw i zaciągania zobowiązań w imieniu spółki.

46. Natomiast zdaniem rządu niemieckiego z art. 30 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2017/1132, interpretowanego a contrario, wynika, że dyrektywa ta dotyczy wyłącznie powołania, zakończenia sprawowania funkcji oraz danych przedstawiciela spółki. Ponadto, według tego

[13] Należy zauważyć, że przynajmniej do końca okresu przejściowego określonego w umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii nie ma wpływu na stosowanie dyrektywy 2017/1132 w odniesieniu do postępowania głównego. Dla celów stosowania tej dyrektywy skarżąca musi być zawsze uznawana za spółkę z innego państwa członkowskiego.

rządu, obowiązek złożenia zapewnienia, że członek zarządu został należycie poinformowany o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego dotyczy etapu postępowania w przedmiocie rejestracji spółek obejmującego rejestrację oddziału. Obowiązek ten został przewidziany w przepisie proceduralnym.

47. Utrzymane w tym duchu stanowisko zajmuje Komisja, która twierdzi, że wymagane złożenie zapewnienia w sprawie osobistych predyspozycji członka zarządu nie stanowi ujawnienia decydujących cech oddziału, lecz warunek o charakterze administracyjnym i proceduralnym ustanowiony przez niemieckie prawo spółek.

b) Ocena

48. W celu udzielenia użytecznej odpowiedzi na pierwszą część pytania drugiego należy ustalić, czy obowiązki nałożone przez prawo niemieckie stanowią obowiązki ujawnienia w rozumieniu art. 30 dyrektywy 2017/1132, czy też – jak zasadniczo twierdzą rząd niemiecki i Komisja – wymogi utworzenia lub rejestracji spółki lub oddziału spółki.

49. W tym kontekście użyteczne wskazówki można zaczerpnąć z wyroku Inspire Art [14].

50. Z wyroku tego wynika, z jednej strony, że uregulowanie krajowe wymagające wskazania w rejestrze handlowym państwa przyjmującego miejsca zamieszkania jedynego wspólnika jest objęte zakresem stosowania art. 2 dyrektywy 89/666, i w konsekwencji – zakresem stosowania art. 30 dyrektywy 2017/1132. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że art. 2 dyrektywy 89/666 stoi na przeszkodzie uregulowaniu, które nakłada na oddział spółki utworzonej zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego taki obowiązek, ponieważ taki obowiązek nie został przewidziany w dyrektywie 89/666 [15]. Aby dyrektywa 89/666 stała na przeszkodzie takiemu obowiązkowi, musi on być objęty zakresem stosowania ratione materiae tej dyrektywy.

51. Artykuł 2 ust. 1 lit. e) dyrektywy 89/666 przewidywał, tak jak to obecnie czyni art. 30 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2017/1132, że obowiązek ujawnienia odnosi się do dokumentów i informacji dotyczących powołania, zakończenia sprawowania funkcji i *danych* osób, które mają prawo reprezentowania spółki wobec osób trzecich oraz w postępowaniach sądowych. W tym kontekście zgodnie z motywami 8 i 16 dyrektywy 2017/1132 obowiązek ujawnienia służy do zapewnienia ochrony osób nawiązujących stosunki ze spółkami za pośrednictwem oddziałów. Znajomość miejsca zamieszkania przedstawiciela spółki nie jest zasadniczo przydatna dla ochrony takich osób trzecich. W tych okolicznościach ujawnienie miejsca zamieszkania przedstawiciela, mimo że dotyczy przedstawiciela i jako obowiązek ujawnienia wchodzi w zakres stosowania dyrektyw 89/666 i 2017/1132, jako takie nie pozwala na zidentyfikowanie tego przedstawiciela. Takiego ujawnienia nie można zatem utożsamiać z ujawnieniem „danych" w rozumieniu tych dyrektyw.

52. Z drugiej strony z wyroku Inspire Art [16] wynika, że dyrektywa 89/666 nie miała natomiast zastosowania do uregulowań krajowych, które uzależniają utworzenie oddziału w przyjmującym państwie członkowskim od spełnienia określonych wymogów ustanowionych w tym państwie członkowskim dla utworzenia spółki. Podobnie jest w przypadku dyrektywy 2017/1132.

[14] Wyrok z dnia 30 września 2003 r. (C-167/01, EU:C:2003:512).

[15] Wyrok z dnia 30 września 2003 r., Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 65, 73).

[16] Wyrok z dnia 30 września 2003 r. (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 65, 73, 101, 105).

53. Gdyby wskazówki z wyroku Inspire Art [17] zastosować w niniejszej sprawie, wątpliwe okazałoby się traktowanie obowiązku złożenia zapewnienia co do okoliczności mogących skutkować odwołaniem przedstawiciela spółki jako obowiązku ujawnienia. Z § 6 ust. 2 GmbHG wynika, że zapewnienie to dotyczy okoliczności, które w szczególności w momencie utworzenia spółki w Niemczech decydują przede wszystkim o osobistej predyspozycji do bycia wpisanym jako członek zarządu. Ponadto, jeżeli chodzi o zapewnienie, że notariusz, przedstawiciel porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnik konsularny poinformował członka zarządu o jego nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu, sąd odsyłający stwierdza, że w przypadku braku takiego zapewnienia „nie można dokonać żadnego wpisu do rejestru handlowego". W pewnych okolicznościach od złożenia tego ostatniego zapewnienia uzależniona jest również możliwość nałożenia sankcji karnych na członka zarządu. W konsekwencji zobowiązanie członka zarządu do złożenia tych dwóch zapewnień jest porównywalne nie z podleganiem utworzenia oddziału w przyjmującym państwie członkowskim obowiązkowi ujawnienia, lecz z podleganiem określonym wymogom ustanowionym w tym państwie członkowskim dla utworzenia spółki.

54. Ponadto fakt, że zapewnienia dotyczące okoliczności odnoszących się do osobistej predyspozycji nigdy nie były objęte zakresem dyrektywy 2017/1132, znajduje potwierdzenie również w dyrektywie 2019/1151.

55. Jak wskazał rząd niemiecki, dyrektywa 2019/1151 wprowadziła do dyrektywy 2017/1132 przepisy dotyczące „zakazu pełnienia funkcji kierowniczych". Komisja natomiast odwołuje się w szczególności do art. 13i ust. 2 dyrektywy 2017/1132, zmienionej dyrektywą 2019/1151, który stanowi, że „[p]aństwa członkowskie mogą wymagać, aby osoby ubiegające się o objęcie funkcji kierowniczych oświadczyły, czy są im znane okoliczności, które mogłyby być podstawą wydania zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w danym państwie członkowskim" oraz że „[p]aństwa członkowskie mogą odmówić powołania danej osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w spółce, jeżeli osoba ta jest obecnie objęta zakazem pełnienia funkcji kierowniczych w innym państwie członkowskim".

56. W tym kontekście jedyną zmianą wdrożoną do art. 1 dyrektywy 2017/1132, który określa jej przedmiot [18], przez dyrektywę 2019/1151, jest wprowadzenie zdania, że dyrektywa ustanawia również środki odnoszące się do „przepisów dotyczących tworzenia spółek przez Internet, rejestracji oddziałów przez Internet oraz składania przez Internet dokumentów i informacji przez spółki i oddziały". Można zatem z tego wywnioskować, że uregulowania krajowe dotyczące oświadczeń kandydatów na stanowisko kierownicze, odnoszące się do przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek, o których mowa w art. 13i dyrektywy 2017/1132, zmienionej dyrektywą 2019/1151, stanowią dla prawodawcy Unii przepisy dotyczące tworzenia spółek lub rejestracji oddziałów. Zdaniem tego prawodawcy przepisy te nie dotyczą jednak, jeżeli przywołać treść art. 1 dyrektywy 2017/1132 już w jego pierwotnym brzmieniu, „wymogów dotyczących jawności spoczywających na oddziałach utworzonych w państwie członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa".

57. Należy zatem uznać, że obowiązki, o których mowa w pytaniu drugim, nie są objęte zakresem zastosowania ratione materiae dyrektywy 2017/1132. W świetle rozważań przedstawionych w pkt 27 niniejszej opinii należy obecnie zbadać, czy obowiązki te są zgodne z art. 49 i 54 TFUE.

[17] Wyrok z dnia 30 września 2003 r. (C-167/01, EU:C:2003:512).

[18] Zobacz pkt 42 niniejszej opinii.

C. Uregulowanie krajowe w odniesieniu do swobody przedsiębiorczości

58. Sam sąd odsyłający uważa, że obowiązki nałożone przez prawo niemieckie na członka zarządu spółki z innego państwa członkowskiego, która zamierza utworzyć oddział w innym państwie członkowskim, stanowią ograniczenie swobody przedsiębiorczości.

59. W tym względzie, jak zauważył sąd odsyłający, środki krajowe, które mogą uniemożliwić lub czynić mniej atrakcyjnym korzystanie z podstawowych swobód zagwarantowanych w prawie pierwotnym, muszą spełniać cztery ściśle określone przesłanki, aby były z nim zgodne. Środki te muszą, w pierwszej kolejności, być stosowane w sposób niedyskryminacyjny, w drugiej kolejności, być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego, w trzeciej kolejności, być odpowiednie do osiągnięcia zamierzonego celu oraz, w czwartej kolejności, nie wykraczać poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu [19].

60. Sąd odsyłający wyjaśnia, że zdaniem ustawodawcy niemieckiego obowiązki dotyczące zapewnień, o których mowa w pytaniu drugim, są uzasadnione nadrzędną potrzebą ochrony obrotu gospodarczego przed pozbawionymi predyspozycji przedstawicielami spółki. Ma to na celu uniemożliwienie osobom, które według prawa niemieckiego nie posiadają predyspozycji do zarejestrowania oddziału w Niemczech jako przedstawiciele zagranicznej spółki, a tym samym obejścia obowiązujących w tym państwie członkowskim przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek. Sąd odsyłający wskazuje, że jego zdaniem obowiązki te odpowiadają nadrzędnym względom interesu ogólnego, a mianowicie ochronie wierzycieli oraz ochronie uczciwości w transakcjach handlowych przed pozbawionymi predyspozycji przedstawicielami spółki.

61. Jednak sąd odsyłający uważa, że sporne obowiązki wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zamierzonych celów, w zakresie, w jakim członkowie zarządu zagranicznej spółki podlegają obowiązkowi zgłoszenia, któremu towarzyszą sankcje karne. Od zagranicznych członków zarządu nie można bowiem wymagać, aby posiadali szeroką wiedzę na temat prawa krajowego mającego zastosowanie do przeszkód w ich powoływaniu.

62. Ponadto ustanowienie takich wymogów służyłoby jedynie prewencyjnemu zabezpieczeniu przed obchodzeniem wynikających z prawa niemieckiego przeszkód w powołaniu na członka poprzez utworzenie oddziału. Chodzi zatem o zapobieganie nadużyciom swobody przedsiębiorczości i oszustwom popełnianym przez przedstawicieli spółki, którzy nie posiadają predyspozycji z punktu widzenia tego prawa. Tymczasem zgodnie z wyrokiem Centros [20] nie może to uzasadniać odmowy wpisu oddziału.

1. Stanowiska stron

63. Wszystkie strony przyznają, że obowiązki, o których mowa w pytaniu drugim, stanowią w świetle art. 49 i 54 TFUE ograniczenie swobody przedsiębiorczości, w tym także skarżącej, w przypadku gdy obowiązki te nie są objęte zakresem stosowania dyrektywy 2017/1132.

64. Strona skarżąca zgadza się ze stanowiskiem sądu odsyłającego i uważa, że chodzi tu o ograniczenie swobody przedsiębiorczości, które wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów. W tym duchu Komisja argumentuje, że przedmiotowe zapewnienia są wymagane, w przypadku gdy członek zarządu spółki został już powołany na to stanowisko zgodnie

[19] Wyrok z dnia 30 września 2003 r., Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 133).

[20] Wyrok z dnia 9 marca 1999 r., Centros (C-212/97, EU:C:1999:126, pkt 38).

z prawem w innym państwie członkowskim. Ten członek zarządu musiałby zatem po raz drugi przedstawić zaświadczenia o swojej predyspozycji do bycia członkiem zarządu. Stanowiłoby to naruszenie zasady proporcjonalności, której celem jest w szczególności uniknięcie powielania formalności, tj. ponownego dochowywania formalności już dokonanych w innym państwie członkowskim.

65. Rząd niemiecki twierdzi natomiast, że art. 49 i 54 TFUE nie stoją na przeszkodzie temu obowiązkowi, który jest uzasadniony nadrzędnymi względami interesu ogólnego, jakim jest ochrona uczciwości w obrocie gospodarczym. W rzeczywistości przedmiotowy obowiązek nie ma charakteru dyskryminacyjnego, pozwala odpowiednio osiągnąć zamierzony cel i jest proporcjonalny. Samodzielna weryfikacja istnienia ewentualnych podstaw stwierdzenia braku zdolności, która miałaby być przeprowadzona przez niemiecki sąd rejestrowy nie gwarantowałaby należytej realizacji tego celu. Takie badania byłyby możliwe jedynie w przypadku istnienia wcześniej stworzonego systemu automatycznej wymiany informacji między rejestrami państw członkowskich, który po raz pierwszy został przewidziany dopiero w art. 13i dyrektywy 2017/1132, wprowadzonym dyrektywą 2019/1151. Ponadto obowiązek złożenia zapewnienia, o którym mowa w § 8 GmbHG, byłby odpowiedni, ponieważ ma on na celu prewencyjne zabezpieczenie przed obchodzeniem wynikających z prawa niemieckiego przeszkód w powołaniu na członka zarządu poprzez utworzenie oddziałów spółek mających siedzibę w innym państwie członkowskim.

2. Ocena

a) Stosowanie, do oddziałów spółek mających siedzibę w innych państwach członkowskich, przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek

66. Na wstępie należy zauważyć, że obowiązki, których dotyczy pytanie drugie, mają zastosowanie w sposób prewencyjny i generalny do spółek utworzonych wcześniej zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego i do członków zarządu takich spółek, mimo że są oni wpisani jako członkowie zarządu tych spółek w państwie członkowskim ich siedziby. Zastosowanie tych obowiązków do członków zarządu spółek mających siedzibę w innych państwach członkowskich opiera się zatem na założeniu, że przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółki przewidziane w prawie niemieckim mają zastosowanie do tych członków zarządu [21].

67. Biorąc pod uwagę rozważania przedstawione w pkt 56 niniejszej opinii, z punktu widzenia prawodawcy Unii, takie przeszkody dotyczą warunków tworzenia spółek lub, ewentualnie, rejestracji ich oddziałów.

68. Spółki, o których mowa w art. 54 TFUE, mają prawo do prowadzenia działalności w innym państwie członkowskim, w szczególności za pośrednictwem oddziału, a w przypadku tych spółek lokalizacja ich statutowej siedziby, zarządu lub głównego miejsca prowadzenia działalności służy ustaleniu ich powiązania z systemem prawnym państwa członkowskiego [22]. Swoboda

[21] W związku z tym w odpowiedzi na pytanie Trybunału Komisja wskazała, że obowiązki, o których mowa w drugim pytaniu prejudycjalnym, powodują, że prawo niemieckie dotyczące zakazu pełnienia funkcji kierowniczych ma zastosowanie do osób pełniących te funkcje w zarejestrowanych w innych państwach członkowskich spółkach, które zamierzają otworzyć oddział w Niemczech. Ponadto, powołując się na dokumenty przedstawione w trakcie procedury ustawodawczej, rząd niemiecki stwierdza, że „jedynym celem jest uniemożliwienie osobom, które w świetle prawa niemieckiego nie posiadają predyspozycji (na przykład, które nie mogą zostać członkami zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością), dokonania jako przedstawiciele zagranicznej spółki rejestracji oddziału w Niemczech".

[22] Zobacz wyrok z dnia 30 września 2003 r., Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).

przedsiębiorczości tych spółek obejmuje w szczególności prawo do tworzenia takich spółek i zarządzania nimi zgodnie z wymogami przewidzianymi w prawie państwa członkowskiego siedziby dla spółek z tego państwa. W tym względzie należy zauważyć, że stosowanie przewidzianych w prawie niemieckim przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek nie wydaje się być oparte na założeniu, że lokalizacja oddziału w Niemczech oznacza, że spółka jest całkowicie związana z systemem prawnym tego państwa członkowskiego [23].

69. W tych okolicznościach prawdą jest, że poddanie rejestracji oddziału dodatkowym wymogom stwarzającym takie przeszkody w prawie państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie siedziby spółki, z którym spółka ta jest związana, nie jest równoznaczne z samym naruszeniem tej swobody przedsiębiorczości [24]. Jednak fakt ten przynajmniej utrudnia rejestrację, a tym samym stanowi ograniczenie swobody przedsiębiorczości [25].

70. Prawdą jest również, że przedmiotowe wymogi nie odnoszą się do samej spółki, lecz bezpośrednio do osobistych predyspozycji członka zarządu spółki. Jednak niespełnienie tych wymogów prowadzi do odmowy rejestracji oddziału tej spółki. Należy zatem uznać, że przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółek prawa niemieckiego nie są stosowane w ramach samej działalności tych spółek, lecz dotyczą utworzenia spółki lub późniejszego utworzenia przez nią oddziału w innym państwie członkowskim [26].

71. Ponadto w wyroku Segers [27] Trybunał uznał, że dyskryminacja dotycząca zabezpieczenia społecznego osoby zarządzającej spółką, istniejąca ze względu na lokalizację siedziby tej spółki, pośrednio ogranicza spółkom z innego państwa członkowskiego swobodę prowadzenia działalności w danym państwie członkowskim za pośrednictwem agencji, oddziału lub spółki zależnej. A fortiori, stosowanie dodatkowych wymogów stwarzających przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółek również ogranicza tę swobodę.

72. W tym kontekście państwo członkowskie, w którym złożono wniosek o rejestrację oddziału, może przedsięwziąć środki w celu zapobieżenia, by niektórzy z jego obywateli, wykorzystując możliwości, jakie stwarza traktat, nie próbowali dokonywać nadużycia polegającego na uchylaniu się od stosowania ustawodawstwa krajowego [28]. Należy więc ustalić, czy stosowanie w odniesieniu

[23] Sąd odsyłający wskazuje, że obowiązki, o których mowa w drugim pytaniu prejudycjalnym, mają zastosowanie również do „spółek zagranicznych, które mają zagranicznych członków zarządu, zostały powołane za granicą i faktycznie mają tam swoje główne miejsce prowadzenia działalności". W przedmiocie tej problematyki zob. L. Avout, L'entreprise et les conflits internationaux de lois, *Recueil des cours de l'Académie de La Haye*, 2019, vol. 397, s. 264.

[24] Zobacz a contrario, w odniesieniu do prawa państwa członkowskiego, w przypadku gdy uznaje się, że spółka utworzona zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego, na terytorium którego ma ona swoją statutową siedzibę, przeniosła swoją faktyczną siedzibę do pierwszego państwa, odmawiającego tej spółce zdolności prawnej, wyrok z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Überseering (C-208/00, EU:C:2002:632, pkt 93). Zobacz także analogicznie moja opinia w sprawie McCarthy i in. (C-202/13, EU:C:2014:345, pkt 138, 139).

[25] Zobacz podobnie w odniesieniu do stosowania przeszkód w powoływaniu w przypadku oddziałów spółek mających siedzibę w innym państwie członkowskim, W.F. Ebke, The „Real Seat" Doctrine in the Conflict of Corporate Laws, *The International Lawyer*, 2002, vol. 36, s. 1031, przypis 112; C. Gerner-Beuerle, F. Mucciarelli, E. Schuster, M. Siems, *Study on the Law Applicable to Companies. Final Report*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luxembourg, 2016, s. 139; K.E. Sørensen, Branches of Companies in the EU: Balancing the Eleventh Company Law Directive, National Company Law and the Right of Establishment, *European Company and Financial Law Review*, 2014, vol. 11(1), s. 83; a także T. Tridimas, Abuse of Rights in the EU Law: Some Reflections with Particular Reference to Financial Law, w: ed. R. de la Feria, S. Vogenauer, *Prohibition of Abuse of Law: A New General Principle of EU Law*? Hart Publishing, Oxford–Portland, 2011, s. 178.

[26] Zobacz a contrario wyrok z dnia 10 grudnia 2015 r., Kornhaas (C-594/14, EU:C:2015:806, pkt 28). W wyroku tym Trybunał orzekł, że stosowanie przepisu krajowego, który w żaden sposób nie dotyczył utworzenia spółki w danym państwie członkowskim ani późniejszego utworzenia przez nią oddziału w innym państwie członkowskim, a który był stosowany w ramach działalności tej spółki, nie może naruszać swobody przedsiębiorczości.

[27] Wyrok z dnia 10 lipca 1986 r. (79/85, EU:C:1986:308, pkt 15).

[28] Zobacz podobnie wyrok z dnia 25 października 2017 r., Polbud – Wykonawstwo (C-106/16, EU:C:2017:804, pkt 39).

do oddziałów spółek z siedzibą w innych państwach członkowskich przeszkód w powołaniu członków zarządów spółek obowiązujących w tym państwie członkowskim może być uzasadnione z uwagi na ten cel.

b) W przedmiocie zwalczania nadużywania swobody przedsiębiorczości

73. Z orzecznictwa Trybunału wynika, że pojęcie „nadużycia prawa" jest autonomicznym pojęciem prawa Unii, zgodnie z którym „stwierdzenie, że dana praktyka stanowi nadużycie, wymaga, z jednej strony, szeregu obiektywnych okoliczności, z których wynika, że pomimo formalnego przestrzegania wymogów określonych w przepisach [Unii] cel realizowany przez te przepisy nie został osiągnięty. Z drugiej strony wymaga wystąpienia elementu subiektywnego, polegającego na woli uzyskania korzyści wynikającej z uregulowania [Unii] poprzez sztuczne spełnienie wymogów wymaganych dla jej uzyskania" [29].

74. W ramach rozważań na temat celów realizowanych przez przepisy prawa Unii, na które podmiot prawa nie może się powoływać w sposób stanowiący nadużycie lub oszustwo, Trybunał w wyroku Centros [30] wprowadził rozróżnienie w przepisach krajowych, których stosowania zainteresowani starali się uniknąć, między, z jednej strony, przepisami dotyczącymi utworzenia spółek i, z drugiej strony, przepisami dotyczącymi wykonywania niektórych rodzajów działalności zawodowej. Trybunał uznał w tym względzie, że rozpatrywane przepisy krajowe doskonale wpisują się w pierwszą kategorię, a w okolicznościach tej sprawy ich stosowanie było nieuzasadnione z punktu widzenia zwalczania nadużywania swobody przedsiębiorczości. Doktryna wywiodła z tego, że łatwiejsze może być powoływanie się na nadużycie, w przypadku gdy zamiarem jest uniknięcie stosowania przepisów dotyczących wykonywania niektórych rodzajów działalności zawodowej [31].

75. Przewidziane w prawie niemieckim przeszkody w powoływaniu członków zarządów spółek mają jednak zastosowanie w odniesieniu do każdej działalności zawodowej prowadzonej za pośrednictwem oddziału a w świetle zmian wprowadzonych dyrektywą 2019/1151, przeszkody te łączą się z wymogami dotyczącymi tworzenia spółek lub rejestracji oddziałów [32].

76. Ponadto z orzecznictwa wynika, że istnienia nadużyć lub oszustw nie można domniemywać w sposób systematyczny i generalny. Odmowa korzystania ze swobody przedsiębiorczości ze względu na nadużycia lub oszustwa powinna następować indywidualnie dla każdego przypadku [33].

77. W tym kontekście żaden element obiektywny ani subiektywny nie pozwala na stwierdzenie, że złożenie wniosku o wpis oddziału do rejestru handlowego w postępowaniu głównym stanowi zachowanie o znamionach nadużycia lub oszustwa. Ponadto sąd odsyłający stwierdza, że nie jest pewne, czy w niniejszej sprawie w stosunku do członka zarządu istnieje przeszkoda w jego powołaniu na podstawie prawa niemieckiego i nic nie wskazuje na istnienie takiego zakazu. Prewencyjne i generalne stosowanie przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek

[29] Zobacz wyrok z dnia 14 grudnia 2000 r., Emsland-Stärke (C-110/99, EU:C:2000:695, pkt 52, 53).

[30] Zobacz wyrok z dnia 9 marca 1999 r., Centros (C-212/97, EU:C:1999:126, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).

[31] Zobacz podobnie K.E. Sørensen, The fight against letterbox companies in the internal market, *Common Market Law Review*, 2015, vol. 25(1), s. 92; F. Munari, P. Terrile, The Centros case and the rise of an EC market for corporate law, w: ed. G. Ferrarini, K.J. Hopt, E. Wymeersch, *Capital Markets in the Age of the Euro*: *Cross-Border Transactions, Listed Companies and Regulation*, La Haye–Londres–New York, Kluwer Law International, 2002, s. 47.

[32] Zobacz pkt 56 niniejszej opinii.

[33] Zobacz podobnie wyrok z dnia 9 marca 1999 r., Centros (C-212/97, EU:C:1999:126, pkt 25). Zobacz także T. Tridimas, Abuse of Rights in the EU Law: Some Reflections with Particular Reference to Financial Law, w: ed. R. de la Feria, S. Vogenauer, *Prohibition of Abuse of Law: A New General Principle of EU Law*? Hart Publishing, Oxford–Portland, 2011, s. 178.

przewidzianych w prawie niemieckim oraz obowiązków, o których mowa w pytaniu drugim, w związku ze zwalczaniem nadużywania swobody przedsiębiorczości wydaje się zatem opierać na założeniu, że każda rejestracja oddziału w Niemczech dokonywana jest w celu uniknięcia takich przeszkód. W świetle rozważań przedstawionych w poprzednim punkcie ani stosowanie tych wymogów, ani stosowanie tych obowiązków nie mogą być z tego powodu uznane za zgodne z art. 49 i 54 TFUE.

78. Dodatkowo rząd niemiecki twierdzi, że zmiany wprowadzone przez dyrektywę 2019/1151 w odniesieniu do zakazu pełnienia funkcji kierowniczych [34] pokazują, że państwa członkowskie zachowują prawo, na mocy tej dyrektywy, do określenia osobistych predyspozycji wymaganych od przedstawiciela spółki. Według tego rządu nie ma powodu, dla którego państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości korzystania z instrumentu prewencyjnej kontroli nadużyć.

79. Zmiany te – które nie znajdują zastosowania w postępowaniu głównym – nie podważają jednak rozważań przedstawionych w poprzednich punktach niniejszej opinii.

80. Motyw 3 dyrektywy 2019/1151 stanowi, że celem dyrektywy jest zapewnić niezbędne środki ochrony przed nadużyciami i oszustwami. W tych ramach motyw 23 tej dyrektywy zezwala państwom członkowskim na odmowę powołania osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w spółce z uwagi nie tylko na wcześniejsze postępowanie tej osoby na ich własnym terytorium, lecz, jeżeli jest to określone w prawie krajowym, również z uwagi na informacje przekazane przez inne państwa członkowskie. Podobnie w motywie 24 stwierdza się, że aby zapewnić ochronę wszystkich osób kontaktujących się ze spółkami lub oddziałami oraz zapobiegać nieuczciwemu postępowaniu lub innym nadużyciom, właściwe organy w państwach członkowskich powinny mieć możliwość sprawdzenia, czy osoba, która ma zostać powołana do pełnienia funkcji kierowniczych, nie jest objęta zakazem pełnienia funkcji kierowniczych.

81. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu dyrektywy 2019/1151 [35] art. 13i dyrektywy 2017/1132, zmieniony tą pierwszą dyrektywą, ustanawia ramy prawne, w których państwa członkowskie mogą zwracać się do innych państw członkowskich o udzielenie informacji dotyczących osób objętych zakazem pełnienia funkcji kierowniczych. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą sprawdzić w innym państwie członkowskim, czy osoba, która ma być zarejestrowana jako osoba pełniąca funkcje kierownicze w spółce, jest pozbawiona prawa do wykonywania tej funkcji w innym państwie członkowskim na mocy prawa krajowego tego innego państwa członkowskiego.

82. Tymczasem dyrektywa 2019/1151 opiera się na założeniu, zgodnie z którym w tych ramach prawnych systematyczne i generalne zapobieganie nadużyciom lub oszustwom polegającym na utworzeniu spółki w innym państwie członkowskim w celu uniknięcia zakazu pełnienia funkcji kierowniczej może być realizowane w państwie członkowskim, w którym spółka ma siedzibę. W tym kontekście państwo członkowskie może, zgodnie z art. 13i ust. 2 zdanie drugie dyrektywy

[34] Zgodnie z art. 13i dyrektywy 2017/1132, zmienionej dyrektywą 2019/1151, przez „osoby pełniące funkcje kierownicze" rozumie się co najmniej osoby, o których mowa w art. 14 lit. d) ppkt (i) tej pierwszej dyrektywy, a mianowicie osoby, które jako organ przewidziany w prawie albo członkowie takiego organu są upoważnione do reprezentowania spółki wobec osób trzecich oraz do reprezentowania jej w postępowaniu sądowym. W tym względzie z przedmiotowego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że zgodnie z terminologią stosowaną przez sąd odsyłający „członek zarządu spółki" jest w rzeczywistości przedstawicielem prawnym tej spółki. W związku z tym może on być uznany za „osobę pełniącą funkcje kierownicze" w rozumieniu wyżej wymienionych przepisów.

[35] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek COM(2018) 239 final, s. 15.

2017/1132, zmienionej dyrektywą 2019/1151, odmówić powołania danej osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w spółce, jeżeli osoba ta jest pozbawiona prawa pełnienia tej funkcji w innym państwie członkowskim.

83. To stwierdzenie znajduje potwierdzenie w innych przepisach wprowadzonych dyrektywą 2019/1151.

84. Jak podnosi Komisja, zgodnie z art. 13g ust. 3 lit. f) dyrektywy 2017/1132, zmienionej dyrektywą 2019/1151, szczegółowe zasady dotyczące tworzenia spółek przez internet, które państwa członkowskie muszą ustanowić, obejmują między innymi przepisy dotyczące „procedur mających na celu sprawdzenie powoływania osób na funkcje kierownicze". Artykuł 28a tej dyrektywy zawiera podobne przepisy dotyczące rejestracji oddziałów w internecie. Jednakże zawarta w art. 28a ust. 3 tej dyrektywy lista dziedzin, dla których państwa członkowskie muszą ustanowić szczegółowe zasady, choć jest bardzo podobna do tej zawartej w art. 13g, nie odnosi się do procedur sprawdzania osób pełniących funkcje kierownicze.

85. Należy jeszcze zbadać, czy ograniczenie swobody przedsiębiorczości wynikające z zastosowania przewidzianych w prawie niemieckim przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółki może być uzasadnione innymi względami, na które powołuje się zarówno sąd odsyłający, jak i rząd niemiecki, a mianowicie ochroną wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym.

c) W przedmiocie ochrony wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym

86. Chociaż ochrona wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym stanowią nadrzędny wzgląd interesu ogólnego [36], środki uzasadnione na tej podstawie muszą również spełniać kryteria niedyskryminacji, skuteczności i proporcjonalności, jak przypomniano w pkt 59 niniejszej opinii.

87. Przede wszystkim w zakresie, w jakim przewidziane w prawie niemieckim przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółek są stosowane również do spółek z siedzibą w Niemczech, nic nie wskazuje na to, że wymogi te są stosowane w sposób dyskryminujący.

88. Z kolei, w odniesieniu do ochrony wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym prawdą jest, że fakt, iż osoba powołana zgodnie z prawem na członka zarządu spółki z siedzibą w innym państwie członkowskim napotyka na przeszkody w powołaniu, o których mowa w § 6 ust. 2 zdanie drugie pkt 2 i 3 oraz w § 6 ust. 2 zdanie trzecie GmbHG, nie musi koniecznie oznaczać, że za pośrednictwem oddziału osoba ta nie jest uprawniona do reprezentowania spółki wobec osób trzecich.

89. Jednakże zgodnie z prawem niemieckim przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółek przyjmują formę, z jednej strony, sądowego lub administracyjnego zakazu wykonywania działalności zawodowej lub działalności odpowiadającej działalności danego oddziału. Taki zakaz jest ustanawiany właśnie w celu ochrony obrotu gospodarczego. Z drugiej strony, do przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek należą również przeszkody w postaci wyroków skazujących za niektóre przestępstwa umyślne, a mianowicie za przestępstwa umyślne związane

[36] Zobacz wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., VALE (C-378/10, EU:C:2012:440, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo). Zobacz także podobnie wyrok z dnia 30 września 2003 r., Inspire Art (C-167/01, EU:C:2003:512, pkt 140).

z niewypłacalnością, polegające na nieprawdziwym lub niedokładnym przedstawieniu informacji dotyczących działalności gospodarczej oraz na oszustwie. Jedynie te wyroki skazujące mogą rzeczywiście wchodzić w zakres ochrony uczciwości transakcji handlowych.

90. Wreszcie, jeśli chodzi o ich proporcjonalność, uważam, że stosowanie przeszkód przewidzianych w prawie niemieckim w zakresie powoływania członków zarządu spółek nie wydaje się wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakiemu służy stosowanie tych przeszkód. Chociaż przeszkody te mają zastosowanie również do osób już zarejestrowanych zgodnie z prawem jako członkowie zarządu spółek w innych państwach członkowskich, wobec braku harmonizacji takich przeszkód na poziomie Unii nic nie pozwala zakładać, że każde państwo członkowskie przewiduje podobne przeszkody w taki sposób, że stosowanie przeszkód przewidzianych w prawie niemieckim w odniesieniu do powoływania członków zarządu spółek prowadziłoby do powielania przeszkód lub formalności. Ponadto, w momencie tworzenia spółki nie można przewidzieć wszystkich decyzji, które podejmie ona w odniesieniu do rejestracji swoich oddziałów. Nie jest zatem wykluczone, że państwo członkowskie, w którym spółka ma siedzibę, nie będzie w stanie w pełni zapewnić przestrzegania wymogów towarzyszących powołaniom, obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim w stosunku do oddziałów tej spółki. Ponadto stosowanie tych przeszkód pozwala zapewnić skuteczność zakazów sądowych i administracyjnych dotyczących wykonywania zawodu lub działalności na obszarze Unii.

91. Podsumowując, uzależnienie rejestracji oddziału od spełnienia dodatkowych wymogów przewidzianych w prawie państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, w którym spółka ma siedzibę, tworzące przeszkodę w powoływaniu członków zarządu spółek, jak ma to miejsce na podstawie prawa niemieckiego, stanowi zatem ograniczenie swobody przedsiębiorczości. Ograniczenie to może być jednak uzasadnione względami ochrony wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym.

92. Należy teraz ustalić, czy to samo odnosi się do obowiązków, o których mowa w pytaniu drugim. Zgodność stosowania przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółek, które wynikają z przepisów krajowych, z prawem Unii, nie musi oznaczać, że tak samo musi być w przypadku każdego środka pozwalającego na sprawdzenie na podstawie tych przepisów, czy brak tych przeszkód.

d) W przedmiocie uzasadnienia przedmiotowych obowiązków względami ochrony wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym

93. W zakresie, w jakim obowiązki, o których mowa w pytaniu drugim, mają zastosowanie na tych samych warunkach, co przewidziane w prawie niemieckim przeszkody w powoływaniu członków zarządu spółki, nie ma powodu, aby uznać, że obowiązki te są stosowane w sposób dyskryminujący.

94. W odniesieniu do skuteczności obowiązku złożenia zapewnienia o braku takich przeszkód, skuteczność tego obowiązku ze względu na ochronę wierzycieli i uczciwości w obrocie gospodarczym została uznana w dyrektywie 2019/1151. Wprowadzony dyrektywą 2019/1151 art. 13i ust. 2 dyrektywy 2017/1132, interpretowany w świetle motywów 23 i 24 dyrektywy 2019/1151 przewiduje, że w celu zapewnienia ochrony wszystkich osób mających kontakt ze spółkami, państwa członkowskie mogą wymagać, „aby osoby ubiegające się o objęcie funkcji kierowniczych oświadczyły, czy są im znane okoliczności, które mogłyby być podstawą wydania zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w danym państwie członkowskim”.

95. W przypadku braku systemu automatycznej wymiany informacji o przeszkodach w powoływaniu członków zarządu spółek obowiązek ten nie wydaje się wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest ochrona wierzycieli i uczciwy handel, bez nakładania nieracjonalnych obciążeń na zainteresowane osoby. Ponadto znajomość wymuszających swoje zastosowanie przepisów państwa członkowskiego, w którym jest zarejestrowany oddział, określających przeszkody dla wiarygodności w obrocie gospodarczym, takich jak te przewidziane w prawie niemieckim, nie wydaje się wymagać wyjątkowo dokładnego zbadania tego prawa.

96. O ile obowiązek złożenia zapewnienia o braku przeszkód w powoływaniu członków zarządu spółki jest uzasadniony, o tyle inaczej jest w przypadku obowiązku złożenia zapewnienia, że notariusz, członek porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnik konsularny poinformował członka zarządu o jego nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu.

97. W rzeczywistości nie ma powodu, dla którego zapewnienie to musi być koniecznie złożone przez członka zarządu, a nie przez osobę, która poinformowała go o nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu rejestrowego. Co więcej, obowiązek złożenia wspomnianego zapewnienia wynika raczej z przepisów prawa krajowego dotyczących odpowiedzialności karnej. W przypadku braku takiego zapewnienia zainteresowany miałby prawo do niezgłoszenia niektórych wyroków skazujących, natomiast sankcje przewidziane za fałszywe oświadczenia w przedmiocie tych wyroków skazujących nie miałyby zastosowania w jego przypadku. Jednakże interes państwa członkowskiego w rozszerzeniu zakresu odpowiedzialności karnej członków zarządu na oświadczenia dotyczące istnienia przeszkód w ich powołaniu nie może być koniecznie utożsamiany z interesem ochrony wierzycieli. Wystarczyłoby, gdyby członkowie zarządu nie byli co do zasady zwolnieni z obowiązku zgłaszania takich wyroków skazujących.

98. Dla zupełności wywodu wskazać należy, że powyższe rozważania nie przesądzają o zgodności z prawem Unii sankcji karnych związanych z obowiązkami, o których mowa w pytaniu drugim.

V. Wnioski

99. W świetle powyższych rozważań proponuję, aby Trybunał odpowiedział na pytanie drugie Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, Niemcy) w następujący sposób:

1) Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek należy interpretować w ten sposób, że nie stanowią „obowiązku ujawnienia" w rozumieniu art. 30 tej dyrektywy obowiązki złożenia przez członka zarządu spółki przy wniosku o wpis oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim do rejestru handlowego zapewnienia, że nie zachodzi przeszkoda do jego powołania na podstawie prawa krajowego w postaci sądowego lub administracyjnego zakazu wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej, który jest w całości lub w części zgodny z przedmiotem działalności spółki, lub w postaci prawomocnego wyroku skazującego z tytułu określonych przestępstw, oraz że w tym zakresie został pouczony przez notariusza, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu.

2) Artykuły 49 i 54 TFUE nie stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym przy składaniu wniosku o wpis do rejestru handlowego oddziału spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w innym państwie członkowskim członek zarządu spółki musi złożyć zapewnienie o braku takich przeszkód do jego powołania.

3) Artykuły 49 i 54 TFUE stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym członek zarządu tej spółki musi złożyć zapewnienie, że w tym zakresie został pouczony przez notariusza, przedstawiciela porównywalnego zawodu w zakresie doradztwa prawnego lub urzędnika konsularnego o swoim nieograniczonym obowiązku informacyjnym wobec sądu.